

YÜNLÜ KUMAŞLARDAKİ SON GELİŞMELER

Öğ.Gör. Nesrin Önlü
D.E.Ü. Güzel San. Fak. Tekstil Böl. İZMİR

Yünlü kumaşlardaki son gelişmeler, öncelikle klasik görünümlerinin değiştirilmesi düşüncesinden yola çıkılarak yeni özelliklerin kazandırılması çalışmaları ile başlamıştır. Gelişmeler adı altında yapılacak yenilikler riski göze alabilecek cesareti gerektirmektedir.

RECENT DEVELOPMENT IN WOOL FABRICS

The latest developments in wool fabrics have first began with efforts to impart them new properties, starting off with the idea of, first, changing their classical appearances. The renovations that may be made in the name of progress need courage to face certain risks.

1. GİRİŞ

Gelişme denince akla görüntü ya da kullanım amaç farklılığı açısından gerçek bir yenilik gelmektedir. Gerçek gelişme tüketicinin ihtiyaçlarının karşılanması ile doğru orantılı olmalıdır. Buna bağlı olarak gelişmeler sonucunda ortaya konan yeniliklere tüketicinin adapte olabilmesi ve benimseyebilmesi için söz konusu kitleyi bu konuya hazırlamak gereklidir. Yün Birliği (IWS-International wool Secretariat) bu amaçla 1993 yılında dünya çapında geniş bir müşteri araştırması yapmıştır. Araştırma sonucuna bağlı olarak yapılan hazırlık çalışmalarıyla da kumaşa biçim-desen-yüzey açısından kazandırılacak yenilikler ile makinada yıkanabilecek giysi türleri v.b. yenilikler ortaya konmuştur. Tüketici, ürünlerde öncelikle kullanım alanı çeşitliliği, kullanım kolaylığı ve buna bağlı olarak da ekonomik olma üzerinde durmuştur.

2. GELİŞMELERİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Gelişmeleri, bir çok alanda yapılan yeniliklerde olduğu gibi, yünlü kumaş alanında da ekonomik, sosyal, sağlık, kullanım alanları gibi sayısı çoğaltılabilecek faktörler fazlasıyla etkilemektedir. Tüm bu faktörleri yönlendiren en önemli etken

ise insan faktörüdür. Çünkü amaç insana hizmet vermek ve onu mutlu kılmaktır.

Yünlü kumaşlardaki son gelişmeler ve bu gelişmelerle ortaya konacak yenilikler tasarlanırken her ne kadar ekonomik faktörler önemliyse de kullanım faktörü, yeniliklerin biçim almasında birinci derecede etkili rol oynamıştır. Yünlü kumaşların hem görünüsünde yapılan yeniliklerde hem de fonksiyonel özelliklerinin geliştirilmesinde kullanım alanı faktörü kesinlikle yadsınamaz. Kumaşın dokusunu eski klasik görünümünden farklı olarak daha hareketli hale getirmek, renkliliğini arttırmak, çok farklı örgü yapıları kullanmak suretiyle yapılan yenilikler onu güncel bir kumaş haline getirerek, günün her saatinde kullanılacak bir ürün şekline dönüştürmüştür. Hatta giysi, örneğin aksesuar ilavesi ile gündelik bir giysiden resmi bir giysiye bürünebilmektedir. Teknolojik gelişmelerle oluşturulan çok ince yün iplikleri ile de yaz-kış giyilebilecek yünlü kumaşlar üretilmiştir. Bu yenilik, söz konusu kumaşların kullanım alanının sınırını ortadan kaldırarak onun yaz-kış giyilebilecek mevsimlik bir kumaş olarak fonksiyonunu arttırmıştır.

Çok ince yün ipliğinden dokunan kumaşlar iplik inceliğine göre ilkbahar-yaz aylarında kullanıldığından dolayı, yazın serin, kışın sıcak tutabilmektedir; çünkü yün deri ile dış çevre arasında bir tampon görevi görmektedir. Dışarıdaki havayı içeri, içerideki havayı dışarı iletmez. Sıcak havalarda yünlü kumaş deriye dokundukça derideki nemi çeker ve nemin vücuda rahatsızlık vermesini önlediği gibi, serinlik hissi uyandırır. Soğuk havalarda ise dışarıdaki nemi emerek deriye iletmez. Nemi bünyesinde tutar. Böylece soğuk hava içeri girmez.

Kullanım kolaylığı sağlama amacıyla yünlü kumaşlara kazandırılan, ev tipi çamaşır makinelerinde yıkanabilme özelliği, florokarbon işlemi ile suya, kire, yağa ve lekeye dayanıklı hale getirilmesi, lifin kendi yapısında var olan ve geliştirilen buruşmazlık özelliği gibi özellikler yünlü kumaşın fonksiyonlarını fazlasıyla arttırmış ve kişiye her bakımdan büyük kolaylık sağlamıştır. Makinada yıkanabilen yünlü kumaşlardan üretilen giysileri, tüketici çok rahat ve korkmadan evindeki makinada (eğer makinenin yünlü yıkama programı varsa) yıkayabilmekte, bu da tüketiciye